

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеке
Башкарма комитеты
каравы**

**№11787
04.12.2023**

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеке территориясендә жылылык белән тәэммин итү системасында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмын раслау турында

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлекен жылылык белән тотрыклы тәэммин итү, оператив мәгълүмат алу, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеке территориясендә жылылык белән тәэммин итү объектларының һәм системасының ышанычлылыгын контролльдә тоту максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Жылылык белән тәэммин итү турында» 2010 елның 27 июлендәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының «Жылыту чорына әзерлекне бәяләү кагыйдәләрен раслау турында» 2013 елның 12 мартандагы 103 номерлы Приказы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеке территориясендә жылылык белән тәэммин итү системасында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмын кушымтада каралганча расларга.

2. Башкарма комитетның эш кәгазыләрен алыш бару идарәсенә әлеге каарны рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәэммин итәргә.

3. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2023 елның 4 декабрендөгө
11787 номерлы каарына
кушымта

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә
жылылык белән тәэмин итү системасында оператив-диспетчерлык идарәсе
механизмы**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Элеге Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә жылылык белән тәэмин итү системасында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмы (алга таба – механизм) жылылык белән тәэмин итүче оешмаларның, идарәче оешмаларның оператив-диспетчерлык хезмәтләренең һәм жылылык энергиясен кулланучыларның жылылык белән тәэмин итү мәсьәләләре буенча үзара эшчәнлеген билгели.

2. Күрсәтелгән оешмаларның төп бурычы булып жылылык чeltәrlәренең һәм жылылык куллану системаларының тотрыклы һәм өзлексез эшләвен тәэмин итү, жылылык белән тәэмин итүнең билгеләнгән режимнарын саклау, жылылык чыганакларында, жылылык чeltәrlәrendә һәм жылылык куллану системаларында аварияләрне кисетү, локальләштерү һәм бетерү буенча оператив чаралар күрү тора.

3. Файдалану жаваплылығы чикләрендә кулланучыларны жылылык белән тәэмин итә торган, күпфатирлы йортларның гомуми мөлкәтен ремонтлауны һәм карап тутуны гамәлгә ашыра торган барлык жылылык белән тәэмин итүче оешмаларның, идарәче оешмаларның тәүлек буе эшләүче оператив-диспетчерлык хезмәтләре булырга тиеш. Штат расписаниеләре белән мондый хезмәтләр каралмаган оешмаларда оператив житәкчелек вазыйфалары тиешле приказ белән билгеләнгән затка яисә оешма житәкчесенә йөкләнә.

4. Жылылык белән тәэмин итүнең локаль системасын эксплуатацияләү буенча оператив-диспетчерлык хезмәтләренең гамәлләрен гомуми координацияләүне жылылык белән тәэмин итүче оешма, авария очрагын локальләштерү һәм бетерү буенча – эксплуатация жаваплылығы чикләрендә авария очрагы барлыкка килгән оешманың оператив-диспетчерлык хезмәте гамәлгә ашыра.

5. Жылылык белән тәэмин итүне озакка туктатып торуга китерә торган күләмле эшләр булган очракта, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенең гадәттән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызылыгын тәэмин итү комиссиясе боерыгы белән, торғызу эшләренә законнарда билгеләнгән тәртиптә маҳсуслаштырылган төзелеш-монтаж һәм башка предприятиеләр җәлеп ителе.

2. Энергия белән тәэмин итү чыганакларында, энергия куллану чeltәrlәrendә һәм системаларында аварияләр килеп чыкканда һәм бетерелгәндә оператив-диспетчерлык һәм авария-торғызу хезмәтләренең үзара эшчәнлеге

6. Авария килеп чыгу, кулланучыларны энергия белән тәэмин итүдән өзү яки чикләү түрында хәбәр алганда, тиешле оешма диспетчеры авария урынында куркынычсызылыкны тәэмин итү (киртәләү, яктырту, саклау h.b.) буенча оператив чаралар күрә һәм авария очракларын бетерү буенча инструкция нигезендә эш итә.

7. Авария очрагы барлыкка килү түрында, аны локальләштерү һәм бетерү буенча кабул итегән карап түрында диспетчер кичекмәстән оешма житәкчесенә, үз жиһазларын һәм коммуникацияләрен үзгәртергә яки туктатырга кирәк булган оешмалар

диспетчерларына, кулланучыларның диспетчерлық хезмәтләренә хәбәр итә. Шулай ук, авария очрагы барлыкка килү һәм кулланучыларны жылылык белән тәэммин итүне торғызу вакыты турында мәжбүри тәртиптә Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенең Бердәм дежур-диспетчерлық хезмәтенә (алга таба – БДДХ тел. 112) хәбәр итә.

8. Йорт эчендәге жылылык белән тәэммин итү инженерлык чөлтәрләрендә авария килеп чыкканда, жылылык белән тәэммин итүче оешма диспетчеры бу хакта кичекмәстән БДДХга һәм күпфатирлы йорттагы гомуми мәлкәтне карап тотуны гамәлгә ашыра торган идарәче оешманың җаваплы затына хәбәр итә.

9. Кулланучыларга жылылык энергиясен чикләү яки өзү режимын кертү турындагы карар, Кулланучыларга һәм шәһәр Башкарма комитетына хәбәр итеп, жылылык белән тәэммин итүче оешмалар житәкчеләре тарафыннан кабул итәлә.

10. Жылылык белән тәэммин итү һәм жылылык куллану системаларын өзү һәм бушату турындагы командалар диспетчерлық хезмәтенең элемтә каналлары аша уза.

11. Авария нәтижәсендә кешеләр тормышына, жиһазлар, инженерлык коммуникацияләре яки төzelешләр жимерелү куркынычы янаган очракта, жылылык белән тәэммин итүче оешмаларның диспетчерләре, килемштермичә, жиһазларны эштән туктату турында боерык бирәләр, ләкин өзәр алдыннан һәм авария хәлендәге жылылык-механик жиһазларны яки жылылык чөлтәрләре участокларын ремонтлау-торғызыу эшләре тәмамланганнан соң, мәжбүри рәвештә кичекмәстән БДДХга һәм Кулланучыларга хәбәр итәләр.

12. Аварияне бетерү өчен җаваплы зат, З пункт нигезендә түбәндәгеләргә бурычлы:

1) кирәк булганда, авария-торғызыу эшләрен оештыру өчен, авария урынында коммуникацияләре яки корылмалары булган оешмаларның һәм ведомстволарның тиешле вәкилләрен диспетчерлық хезмәтләре аша чакырырга;

2) авария-торғызыу эшләрен башкаруны оештырырга һәм эшләр башкаруның куркынычсыз шартларын тәэммин итәргә;

3) авария-торғызыу эшләре (яки нинди дә булса этабы) тәмамлангач, эш схемасын, жылылык белән тәэммин итүнең билгеләнгән параметрларын торғызыу һәм эшләтеп жибәрү программысы нигезендә кулланучыларны тоташтыру өчен, тиешле диспетчерлық хезмәтләренә мәгълүмат бирергә.

13. Авария килеп чыккан урында үз коммуникацияләре яки корылмалары булган барлык милек формаларындагы оешмалар һәм предприятиеләр, жылылык белән тәэммин итүче оешма диспетчерының чакыруы буенча, аварияне бетерү эшләрен башкару шартларын килемштерү өчен, тәүлекнәң теләсә кайсы вакытында бер сәгать эчендә үз вәкилләрен жибәрергә тиеш.

3. Энергия белән тәэммин итү системаларын эксплуатацияләгәндә оператив-диспетчерлық хезмәтләренең үзара эшчәнлеге

14. Кулланучыларны планлы өзүне (жылылык йөрткеч параметрларын үзгәртүне) раслау өчен, жылылык белән тәэммин итүче оешмаларның диспетчерлық хезмәтләре билгеләнгән эшләргә кадәр 10 көн алдан БДДХга, шәһәр Башкарма комитетына һәм кулланучыларга хәбәр итә.

15. Кулланучылар (юридик затлар) балансындагы жиһазларны план буенча ремонтлауга чыгару, билгеләнгән эшләргә кадәр 10 көн алдан, мәжбүри рәвештә БДДХга, шәһәр Башкарма комитетына хәбәр итеп башкарыла.

16. Котельныйларга салкын су бируге озак вакытка туктатуга китергән аварияләр булганда, жылылык белән тәэммин итүче оешма диспетчеры БДДХга хәбәр итеп, аны тулысынча туктатып, кулланучыларны салкын су белән тәэммин итүне чикләүне кертә.

17. Электр чөлтәрләрендә һәм ярдәмче трансформатор станцияләрдә жылылык белән тәэммин итү системасы объектларына электр энергиясе бируге чикләүгә яки туктатуга китерә торган планлы яки авария-торғызыу эшләрен үткәргәндә, әлеге электр

челтәрләре һәм ярдәмче трансформатор станцияләре аның карамагында булган оешма диспетчеры, эшләр башлану һәм тәмамлану срокларын күрсәтеп, әлеге өзүләр турында 10 көн эчендә яки кичекмәстән жылылык белән тәэммин итүче тиешле оешма диспетчерына һәм БДДХның оператив дежурына хәбәр итәргә тиеш.

18. Тышкы нава температурасы жылылык белән тәэммин итү системасының жылылык чыганакларында жылылык генерацияләү қуәтләре житми торган күрсәткечләргә кадәр түбәнәйгән очракларда, жылылык белән тәэммин итүче оешма диспетчеры, шәһәр Башкарма комитеты белән килештереп, бер үк вакытта БДДХга хәбәр итеп, Кулланучыларга жылылык энергиясен жибәрүне чикләүне кертә.

19. Яңа объектларны тоташтыру бары тик Федераль экологик, технологик һәм атом қузәтчелеге хезмәте (Ростехнадзор) һәм жылылык белән тәэммин итүче оешма рөхсәтө буенча, шул ук вакытта шәһәр Башкарма комитетына хәбәр итеп башкарыла.

20. Кулланучының язмача заявкасы буенча ремонтка чыгарылган объектларны тоташтыру, заяvkada күрсәтелгән кулланучының жаваплы заты үтенече буенча, жылылык белән тәэммин итүче оешмалар рөхсәтө нигезенә башкарыла. Заявкалар буенча эшләр тәмамланганнан соң, югарыда күрсәтелгән предприятиеләрнең һәм оешмаларның оператив житәкчеләре БДДХга хәбәр итә.

4. Техник документлар

21. Жылылык белән тәэммин итүче оешмаларның һәм жылылык энергиясен кулланучыларның оператив-диспетчерлык хезмәтләре арасындагы үзара мөнәсәбәтләрне билгеләүче документлар булып түбәндәгеләр тора: әлеге Механизм; жылылык генерацияләү жайланмаларын, жылылык челтәрләрен һәм жылылык кулланучы жайланмаларны эксплуатацияләү һәм куркынычсызлык техникасы буенча гамәлдәге норматив-техник документлар; гамәлдәге норматив-техник документларны исәпкә алып эшләнгән мондый жиһазларны эксплуатацияләүненән әчке инструкцияләре һәм куркынычсызлык техникасы; жылылык белән тәэммин итүче предприятиеләр житәкчеләре тарафыннан расланган Жылылык энергиясе жайланмаларындагы аварияләрне һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча авария-ремонт бригадаларының эш итү планнары. Электр белән тәэммин итү чыганакларында вакытлыча жылылык энергиясе, электр күәтө яки ягулык житешмәгәндә, әчке инструкцияләр аварияләр, чикләүләр һәм өзүләр вакытында оператив эш итүләрненән жентекләп эшләнгән планын үз эченә алырга тиеш. Инструкцияләргә авариягә бәйле мөмкин булган үзгәртеп тоташтыруларның схемалары теркәлергә, кайнар су һәм жылылык белән тәэммин итүне өзу, жылылык челтәрләрен һәм бинаның жылылык куллану системаларын бушату, соныннан аларны тутыру һәм, аварияле режимнарың эшләнгән варианtlары булгандан, эшләтеп жибәрү тәртибе күрсәтелергә, жылылык белән тәэммин итүненән көчәйтелгән һәм исәп-хисап режимнарында персоналның дежур торуын һәм эш итүен оештыру билгеләнергә тиеш. Һәр оешмада кирәклө эксплуатация документларының конкрет исемлеге аның житәкчелеге тарафыннан билгеләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева